Noordwijk, 15.10.2025

Geachte gemeenteraden van Hillegom, Katwijk, Lisse en Teylingen,

Voor ons allen ligt het PLGDG, de opvolger van de ISG, met de vraag of we als gemeenteraden wensen of bedenkingen hebben. Wij geven u in overweging de besluitvorming over het PLGDG in uw gemeenteraad op te schorten totdat duidelijk is of we met de gekozen 'ophanging' van het programma politiek-bestuurlijk op de goede weg zitten.

Zoals u weet was de ISG een gezamenlijke structuurvisie van de 5 gemeenten. Sinds de invoering van de Omgevingswet is de ISG van rechtswege een (onverplicht) programma van de betrokken gemeenten geworden. Het is de bedoeling van de 5 colleges dat het PLGDG ook een programma wordt. Daarmee raken de raden hun bevoegdheid om over het ruimtelijke ordeningsbeleid van het gezamenlijke buitengebied te beslissen kwijt. In Noordwijk hebben diverse partijen daar principieel grote moeite mee. Dit is een uitholling van de democratie.

Anders dan gesteld in de PLGDG tekst, biedt de Omgevingswet ook de mogelijkheid tot het vaststellen van een gezamenlijke omgevingsvisie. Dit volgt uit art 2.2 van de Omgevingswet (Ow) en wordt ook bevestigd in de Memorie van Toelichting daarop (Kamerstuk 33962, nr. 3, p. 123). Naar ons idee was het logischer geweest om het voorgestelde gezamenlijke programma op te delen in een visiedeel, conform artikel 3.2 van de Ow; vast te stellen door de betreffende gemeenteraden, en een nader uitgewerkt programmadeel dat niet in strijd is met het visiedeel, vast te stellen door de betrokken colleges.

Wij realiseren ons dat er aan de route van de gezamenlijke omgevingsvisie bezwaren kleven. Zo voorziet de Ow niet in de mogelijkheid van meerdere omgevingsvisies op hetzelfde bestuurlijke niveau (g/p/r), en kan dat resultaat alleen via een omweg worden bereikt. Maar aan de nu gekozen route, een gezamenlijk programma dat ook vergaande visie-elementen bevat, kleeft het grote bezwaar dat de gemeenteraden hun autonome zeggenschap over de eigen ruimtelijke ordening verliezen. Dat kan nooit de bedoeling zijn. Het hoofd van de gemeente is de gemeenteraad en die wordt zo op dit belangrijke beleidsterrein buiten spel gezet.

Daarom pleiten wij voor een opschorting van het besluitvormingsproces over het PLGDG totdat er een heldere bestuurlijke notitie is verschenen waarin duidelijk wordt op welke manier de gemeenteraden enerzijds kunnen samenwerken via een gecoördineerd omgevingsbeleid voor hun gezamenlijke buitengebied, en anderzijds er ruimte blijft voor accentverschillen tussen gemeenten. De realiteit is dat daar behoefte aan is. Zo speelt in Noordwijk de discussie over agrarische recreatie door de eigen inwoners, waaraan veel partijen ook in de visie 'officieel' enige ruimte willen geven (meer dan gedoogstatus). Wij realiseren ons dat andere gemeenteraden daar anders over kunnen denken, en wij vinden dat daarvoor ruimte moet kunnen zijn. Die is er nu niet. Ook op andere deelonderwerpen (zoals uiteraard de woningbouw) kan er behoefte zijn aan enig gemeentelijk maatwerk.

Mocht u denken dat het allemaal zo'n vaart niet loopt, omdat gemeenteraden uiteindelijk gaan over de onderliggende omgevingsplannen, dan is het goed om u te realiseren dat Noordwijk inmiddels door de Raad van State op de vingers is getikt bij het weigeren van GOM-woningen waartegen vrijwel raadsbreed bezwaren bestonden; nadrukkelijk ook ruimtelijke. Het vaststellen van zo'n programma heeft dus consequenties en het is belangrijk dat we die goed overzien en kunnen afwegen tegen

alternatieven die de gemeenteraden beter in positie houden om de hoofdlijnen van het eigen ruimtelijk beleid te blijven bepalen.

Wij roepen u met klem op, voorafgaand aan besluitvorming over het programma in uw gemeenteraad, om uw college te vragen om een gedegen afweging op te stellen over dit vraagstuk. Daaraan ontbreekt het nu en dat is wel essentieel om tot het noodzakelijke politiek-bestuurlijke draagvlak te komen over de ruimtelijke inrichting van onze unieke Duin- en Bollenstreek. Mocht het niet lukken om de besluitvorming uit te stellen, dan verzoeken wij u om de hiervoor genoemde bezwaren indringend bij uw college onder de aandacht te brengen en in uw wensen en bedenkingen op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Karel van Herwaarden, D66

Peter van Bockhove, Lijst Salman Noordwijk

Alexandra Dik, PvdI

Rommie van Dokkum, GroenLinks-PvdA

Karin Meiland, NZLokaal

Thomas Steenvoorden, PUUR

Toon van Tol, METLEF